

NEWSLETTER NEPENTHE: BELGIE

MEERWAARDEBELASTING, VERHOGING EFFECTENTAKS & VERMOGENSPANNING VIA VERZEKERINGSCONTRACTEN

*Na een lange lijdensweg en heel wat controverse heeft het **Belgisch** Parlement het wetsontwerp inzake meerwaarden aangenomen tijdens zijn plenaire zitting van 2 april 2026 en is deze op 21 April 2026 in het Belgisch staatsblad gepubliceerd. Wij lichten u hieronder de belangrijkste elementen toe, evenals de concrete gevolgen voor uw contract dat in het kader van het vrij verrichten van diensten werd afgesloten bij een Luxemburgse verzekeringsmaatschappij.*

In het kort

De werking van uw verzekeringscontract wordt niet in vraag gesteld.

Twee punten verdienen uw aandacht:

- De jaarlijkse aangifte van eventuele meerwaarden vanaf het aanslagjaar 2026, en
- De waakzaamheid bij een afkoop die wordt gestort op een Belgische bankrekening.

De onderstaande toelichting werkt deze twee punten verder uit, illustreert de concrete toepassing van de belasting aan de hand van drie typische situaties en herinnert aan de voordelen die uw contract blijft bieden.

Algemene modaliteiten

De meerwaardebelasting is van toepassing zijn op alle financiële activa: beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde aandelen, obligaties, derivaten, beleggingsfondsen, ETF's, cryptovaluta's, goud, enz. en beleggingsverzekeringen (tak 21 en 23).

De belasting is verschuldigd bij het realiseren van de meerwaarde, doorgaans op het moment van verkoop. Er is een vast tarief van 10% van toepassing, met een jaarlijkse vrijstelling van €10.000 per belegger. Het bedrag van de vrijstelling kan worden overgedragen ten belope van €1.000 per jaar, met een cumulatief maximum van €15.000.

De meerwaardebelasting is alleen van toepassing zijn in geval van overdracht onder bezwarende titel. Overdrachten zonder tegenprestatie (overlijden, schenkingen) zijn vrijgesteld.

Winsten die vóór 31 december 2025 zijn gerealiseerd, zullen niet belast worden ==> foto van de waarde van het financiële product op die datum (om de toekomstige meerwaarde te kunnen berekenen). Indien de waarde van het financiële product op 31 december 2025 lager was dan de werkelijke aanschaffingswaarde, kan de belastingplichtige tot 31 december 2030 opteren om de werkelijke aanschaffingswaarde als referentie te hanteren. Dit is bijzonder relevant voor contracten die op dat moment een latent verlies vertoonden.

Verliezen kunnen alleen in hetzelfde belastingjaar worden gecompenseerd met winsten, voor zover ze betrekking hebben op dezelfde “categorie van meerwaarden”. Het is niet mogelijk om verliezen over te dragen naar volgende jaren.

In geval van emigratie zal er een exit-belasting van toepassing zijn als een Belgische ingezetene binnen twee jaar na zijn vertrek een meerwaarde realiseert.

De bestaande belastingen blijven van kracht (bijvoorbeeld de Reynders-belasting van 30% en die van 33% op speculatieve transacties), wat tot gevallen van dubbele belastingheffing zou kunnen leiden.

Beleggingsverzekeringen zoals Tak 21 (vast rendement) en Tak 23 (gekoppeld aan beleggingsfondsen) vallen alleen onder de meerwaardebelasting in geval van gedeeltelijke of volledige afkoop.

DE VOORDELEN VAN DE ALTERNATIEVE FISCALITEIT VAN HET VERZEKERINGSCONTACT

Een belangrijke vaststelling is dat levensverzekeringen bepaalde “concurrentiële voordelen” behouden in het kader van de toepassing van deze nieuwe belasting :

Alleen uitkeringen in **geval van leven** worden geïndexeerd (dat wil zeggen voornamelijk afkopen of uitkeringen van contracten met bepaalde looptijd). Uitkeringen in **geval van overlijden** worden dus niet geïndexeerd. Dit biedt een duidelijk voordeel in het kader van vermogensplanning.

Alleen de effectieve winst wordt belast en enkel op het moment van afkoop. Dit laat toe te “kiezen” wanneer men een min- of meerwaarde realiseert, en maakt het mogelijk de belastingbetaling uit te stellen en zo de investering te maximaliseren.

De levensverzekering zal het naleven van de voorwaarde van een uitstel van twee jaar vergemakkelijken om de « exit tax » bij emigratie uit België te vermijden. Het volstaat immers om gedurende twee jaar geen afkoop uit te voeren op het contract, zonder dat dit belet dat de activa binnen de polis verder op nuttige wijze worden beheerd.

Wat de berekeningsmethode van de meerwaarde betreft, is de wet aangepast om een zogenaamde “proportionele” berekeningsmethode op te leggen. Dit blijkt zowel uit de memorie van toelichting als uit de wettekst (die laatste blijft echter weinig duidelijk, maar de intentie van de wetgever lijkt evident). Er zal dus een “regel van drie” moeten worden toegepast om het belastbare deel van de (gedeeltelijke) afkoop te berekenen op basis van het afgekochte bedrag en de totale waarde van het contract op de dag van afkoop (rekening houdend met eventuele eerdere afkopen). Deze methode laat toe de belasting op meerwaarde in de tijd te spreiden.

Hierbij enkele scenario's ter illustratie:

Situatie 1: Uw contract vertoont een latente minwaarde op 31/12/2025**

De heer X heeft in 2010 1.200.000 € geïnvesteerd. De waarde van zijn contract bedraagt 1.000.000 € op 31/12/2025, wat neerkomt op een latente minwaarde van 200.000 €.

In 2026 voert hij een afkoop van 500.000 € uit, op een moment dat de contractwaarde opnieuw is gestegen tot 1.100.000 €. De wet laat hem toe, tot 31/12/2030, te opteren voor zijn werkelijke aanschaffingswaarde (1,2 mio €) in plaats van voor de waarde op 31/12/2025 (1 mio €).

Gevolg: geen enkele belastbare meerwaarde. De latente minwaarde op 31/12/2025 blijft beschermd tot in 2030.

Situatie 2: U realiseert een beperkte meerwaarde bij een gedeeltelijke afkoop

Uw contract heeft een waarde van 1.100.000 €, voor 1.000.000 € aan gestorte premies, wat neerkomt op een latente meerwaarde van 100.000 €. U voert een gedeeltelijke afkoop van 100.000 € uit.

De proportionele methode werkt als volgt:

- Kapitaalsdeel in de afkoop: $1.000.000 \times (100.000 / 1.100.000) = 90.909 \text{ €}$

- Meerwaardedeel in de afkoop: $100.000 - 90.909 = 9.091 \text{ €}$

De belastbare basis bedraagt dus niet 100.000 € (het afgekochte bedrag), noch 100.000 € (de totale meerwaarde van het contract), maar slechts ongeveer 9.000 €.

Rekening houdend met de jaarlijkse vrijgestelde schijf van 10.000 €, kan deze verrichting belastingvrij blijven.

Situatie 3: Het belang van het plannen van uw afkopen in de tijd

Laten we het voorbeeld nemen van een contract dat een belastbare meerwaarde van 25.000 € oplevert:

Optie A – éénmalige afkoop:

$25.000 - 10.000$ (vrijstelling) = 15.000 € belastbaar → belasting: 1.500 €

Optie B – afkopen gespreid over drie jaar

(Drie gedeeltelijke afkopen die elk ~8.300 € meerwaarde genereren):

Jaar 1: $8.300 < 10.000 \rightarrow 0$ €

Jaar 2: $8.300 < 10.000 \rightarrow 0$ €

Jaar 3: $8.300 < 10.000 \rightarrow 0$ €

Totaal verschuldigde belasting: 0 €

Het spreiden van de afkopen in de tijd levert hier dus een besparing van 1.500 € op, zonder het totaal afgekochte bedrag te wijzigen. Dit is een vorm van patrimoniaal beheer waarbij het belangrijk is tijdig te plannen bij elk afkoopproject.

De Luxemburgse verzekeraars zullen de “**opt-out**” toepassen en een gedetailleerd overzicht verstrekken dat de belastingplichtige toelaat de meer- en minderwaarden te berekenen en aan te geven in de jaarlijkse belastingaangifte. De eerste belastingaangifte met betrekking tot het jaar 2026 zal moeten worden ingediend in juni/juli 2027.

Let op bij afkopen naar een Belgische bankrekening:

- Indien een belastingplichtige immers een afkoop verricht van een verzekeringscontract afgesloten bij een buitenlandse verzekeringsmaatschappij (bvb Luxemburg) en het afkoopbedrag wordt gestort op een Belgische bankrekening waarvoor geen “opt-out” werd toegepast, zal de bank in principe worden beschouwd als de eerste in België gevestigde tussenpersoon en is zij in principe verplicht 10% in te houden. Dit is eenvoudig te vermijden: activeer een opt-out bij uw bank vóór de afkoop, en bezorg uw bank het verantwoordingsdocument van uw verzekeraar (met detail van kapitaal- en meerwaardeaandeel).
- Indien de belastingplichtige het bedrag van de meerwaarde niet kan aantonen, verplicht de wet de bank om de belasting in te houden op het volledige afkoopbedrag (art. 102/1, § 1, lid 3). Belgische banken zullen de belasting moeten inhouden vanaf 1 juni 2026 (art. 35 van de wet).

Dit risico bestaat als buitenlandse banken of verzekeraars geen volledige rapportering aanleveren!

Neem bij een geplande afkoop vooraf contact met ons op, wij begeleiden u bij deze stappen. Deze regel is van toepassing op Belgische banken vanaf 1 juni 2026.

Het kapitaliserend effect speelt in uw voordeel

Maximalisatie van het **Rente – op – Rente-effect (samengestelde interest)**

Binnen uw **verzekeringscontract** is het niet alleen uw geïnvesteerde kapitaal dat rendement genereert, maar ook de bruto-interesten en meerwaarden die in de loop van de tijd worden opgebouwd, zonder enige tussentijdse fiscale inhouding. Dit kapitaliserend effect (samengestelde interest) wordt versterkt doordat uw contract, zolang er geen afkoop plaatsvindt,

niet onderworpen is aan;

- Meerwaardebelasting (enkel van toepassing bij ‘gedeeltelijke’ afkopen)
- Beurstaksen : niet van toepassing
- Roerende voorheffing : niet van toepassing
- Jaarlijkse Tax op Effectenrekeningen (JTER), vanaf 01/01/2026: 0,30% (ipv 0,15%) van toepassing op effectenrekeningen boven 1 miljoen EURO.

Bijvoorbeeld:

U bezit een portefeuille van 2.000.000 € op een Belgische effectenrekening. Onder het oude regime bedroeg de JTER 3.000 € per jaar (0,15 %). Vanaf 2026 stijgt dit naar 6.000 € per jaar (0,30 %). Over tien jaar betekent dat een gecumuleerde kost van 60.000 €, bovenop de meerwaardebelasting, de beurstaksen en de roerende voorheffing.

Dezelfde portefeuille binnen een Luxemburgse levensverzekering is niet onderworpen aan de JTER (verzekeraar en effectenrekening bevinden zich buiten België), noch aan de beurstaksen, noch aan de roerende voorheffing.

Vergelijkende tabel tussen een bancaire beleggingsportefeuille en een belegging via een levensverzekeringscontract:

BELASTING	BANCAIRE BELEGGINGSPORTEFEUILLE	BELEGGINGSVERZEKERING TYPE TAK 23
Premietaks op initiële storting van 2%	<u>niet van toepassing</u>	van toepassing
Roerende voorheffing (30% op interesten en dividenden)	van toepassing	<u>niet van toepassing</u>
Taks op beursverrichtingen (TOB) – percentages van 0,12%, 0,35% of 1,32% <u>op elke transactie</u> , afhankelijk van de karakteristieken van het financiële product	van toepassing	<u>niet van toepassing</u>
Jaarlijkse Tax op Effectenrekeningen (JTER), <u>vanaf 2026</u> : 0,30% van toepassing op effectenrekeningen boven 1 miljoen EURO	van toepassing	<u>niet van toepassing</u> (op voorwaarde dat de verzekeraar en de onderliggende effectenrekening aangehouden worden buiten België)
Meerwaardebelasting, <u>vanaf 01/01/2026</u>	van toepassing - meerwaarde op iedere transactie belast - Minderwaarden slechts aftrekbaar indien gerealiseerd in hetzelfde jaar - Veel administratieve formaliteiten, elke transactie dient apart te worden aangegeven om eventuele vrijstelling te bekomen - Risico op dubbele belasting (bv. Reynders-taks, belasting op speculatieve meerwaarde)	van toepassing, <u>maar</u> - enkel bij volledige of gedeeltelijke afkoop - Kapitaliserend effect levensverzekering + compensatie van winsten en verliezen over verschillende jaren - Geen administratieve formaliteiten - In principe geen risico op dubbele belasting

Bovendien is het belangrijk te vermelden dat het fiscale regime van beleggingsfondsen aangehouden via een bancaire effectenrekening complex zijn:

Voor beleggingsfondsen komt het meerwaarderegime boven op het regime van de roerende inkomsten. Bijgevolg zullen fondsen die onder het regime van artikel 19bis WIB 92 vallen (de zgn. “Reynders-taks”), enerzijds belastbaar zijn op de « rentecomponent » en anderzijds op het saldo van de meerwaarde dat door de belegger wordt gerealiseerd.

Deze complexiteit zal bijzonder uitgesproken zijn voor fiscaal transparante fondsen, zoals vaak het geval is bij buitenlandse private-equityfondsen. Het fiscale regime van deze fondsen zou wel discriminerend kunnen zijn in vergelijking met het regime van de Belgische private privaks (aangezien enkel dividenden van privaks kunnen genieten van de vrijstelling van roerende voorheffing voorzien in artikel 106, § 9 KB/WIB).

Team Nepenthe – 22/04/2026

Voor vragen over uw persoonlijke situatie raden wij u aan contact op te nemen met uw gebruikelijke fiscaal adviseur. Van onze kant staan wij te uwer beschikking voor elke vraag over uw contract of de coördinatie met uw adviseur.

Bronnen: Lallemand Legros & Joyn (LLJ) – informatienota 15 april 2026; MiLaw (N. Milos) – presentatie APCAL 12 maart 2026; Baloise Vie Luxembourg – Experts' point of view, april 2026.

Disclaimer:

De informatie in dit document is met de nodige zorgvuldigheid en professionaliteit verzameld door ons kantoor. De feiten en gegevens die hierin zijn opgenomen — of deze nu betrekking hebben op verzekeringen, vermogensbestanddelen of belastingen — zijn zo actueel als redelijkerwijs mogelijk is, maar kunnen in de toekomst worden herzien. Nepenthe Insurance geeft geen fiscaal of beleggingsadvies. Eventuele opmerkingen in deze communicatie (inclusief bijlagen) zijn niet bedoeld om te worden gebruikt, en mogen ook niet worden gebruikt, om boetes of belastingen te vermijden die zijn opgelegd op grond van nationale wetgeving en/of internationale verdragen. U wordt geadviseerd om contact op te nemen met een onafhankelijke belastingadviseur of fiscalist.